

Rokiškio VB
Bibliografijos, informacijos
ir kraštotyros skyrius

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1999 m. kovo 10 d. trečiadienis. Nr. 19. (99) Kaina 0,80 Lt.

Rytoj - Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena

Mingaila Rastenis

Man Lietuva – saulažolė šviesi,
Žvibri kregždė senų namų pakraigėj.
Džiaugies kaip vaikas, kad joje esi.
Tyroj, lengvoj kaip pirmutinė snaigė.

Man Lietuva – palinkusi pušis
Nuo Baltijos audrų ir vėjų,
Man Lietuva – tai girgždanti ašis
Vežimų dardančių per rūgiapjūtę ir persėją.

Man Lietuva – senelio dalgis ant tvoros,
Senelės drobės per vaikystės kiemą,
Malūnas vėjo ant aukštos kalvos,
Ruginė duona ir pakvipeš šienas.

Mieli rokiškėnai.

*Kiekvienos šalies pagrindinėmis vertybėmis yra laikoma jos politi-
nė nepriklausomybė ir teritorinis vientisumas. Išsaugoti valsty-
bingumą mažai šaliai sunkus išbandymas ir ne visada pasiekia-
mas tikslas. Tad kovo 11-ąją atgauta laisvė ypač brangi ir saugoti-
na.*

*Nuoširdžiai sveikinu Jus ir Jūsų šeimas su šia švente bei linkiu
sveikatos, meilės, tikėjimo ir vilties.*

Almantas Blažys
Rajono meras

Kviečiame į renginius kovo 11 dieną

15 val. Minėjimas-koncertas Rokiškio krašto muziejaus didžiojoje menė-
je.

Koncertuos Rokiškio vaikų muzikos mokyklos mokytojai ir mokiniai.

17 val. Rokiškio teatro rūmuose (įėjimas su bilietais):

Rokiškio rajono savivaldybės vadovo šventinis sveikinimas;

Valstybinio jaunimo teatro spektaklis. L.Jakimavičiaus ir J.Pociaus "Signa-
taras". Režisieriai A.Latėnas ir K.Smoriginas.

.....
10 puslapyje -
Mėnulio sėjos
kalendorius
.....

Gerbiami skaitytojai!

Primename, kad jau galite užsiprenumeruoti
"Rokiškio pragiedrulius"

antrajam šių metų ketvirčiui.

Užsukite į bet kurį rajono paštą,

V.Baranovskio spaudos platinimo įmonę,
redakciją, ir laikraštis jus lankys iki pat vasaros.

MŪSŲ PRENUMERATA - PIGIAUSIA

JŪSŲ PASLAUGOMS - NEMOKAMI SKELBIMAI, SVEIKINIMAI,
PADĖKOS, UŽUOJAUTOS.

Šiandien - lemiamos

Vitas Žitkus

Lietuvos vyrų krepšinio B lygos čempio-
nato antrąsias rungtynes "Rokiškio sūrio"
komanda 91:105 (41:50) pralaimėjo Šiau-
lių "Cifikos" penketukui. Po dviejų susitiki-
mų rezultatas tapo 1:1.

Šiandien, kovo 10 d. 18 val., savo aikš-
telėje rokiškėnai dar kartą išbandys jėgas
su šiauliečiais. Pergalės atveju kovo 13 d.
mūsiškiai namuose žaistų su "Merestos" -
"Politechnikos" rungtynių nugalėtoju. Ne-
sėkmės atveju "Rokiškio sūris" susitiktų su
minėtą dvikovą pralaimėjusia komanda.

Mēnūlio kalendōrius

KULTŪROS

GERIAUSIOS MĖNESIO
DIENOS AUGALAMS
SĖTI IR SODINTI

Kovas

Agurkai	6, 7, 16, 24, 25
Bulvės	---
Česnakai, saldžioji paprika	6-12
Lapinės petražolės, salotos	16, 18, 19, 24, 25
Pomidorai	18, 19, 24, 25
Ridikėliai	16, 18, 19, 24, 25, 31
Iš sėklų auginamos gėlės	4-7, 16, 31
Svogūninės ir šakniagumbinės gėlės	29, 30
<i>Netinkamos augalams sėti, sodinti</i>	
<i>ir persodinti dienos</i>	13-15, 17
<i>Rizikingos dienos</i>	26, 27
<i>Daržovių negalima sėti ir sodinti</i>	1-3, 29, 30

Balandis

Iš sėklų auginamos gėlės	1-4, 12, 13, 18-30
Svogūninės, šakniagumbinės gėlės	25, 26, 30
Rožės	19-21
<i>Netinkamos augalams sėti,</i>	
<i>sodinti bei persodinti dienos</i>	10, 11, 16
<i>Rizikingos dienos</i>	22-24
<i>Daržovių negalima sėti ir sodinti</i>	25, 26

Gegužė

Rožės	16-19
<i>Netinkamos augalams sėti,</i>	
<i>sodinti ir persodinti dienos</i>	7, 8, 15
<i>Rizikingos dienos</i>	20, 21
<i>Daržovių negalima sėti ir sodinti</i>	22, 23

Birželis

Agurkai	6, 7, 14, 15, 23-25
Bulvės	1, 2, 9, 11
Kopūstai, morkos, burokėliai, pupelės, žirniai	9-11, 21, 22
Moliūgai, aguročiai	21-25
Lapinės petražolės, salotos	6-9, 14, 15
Pomidorai	8, 9, 14, 15, 24, 25
Ridikėliai	6-9, 14, 15, 21, 22
<i>Netinkamos augalams sėti,</i>	
<i>sodinti ir persodinti dienos</i>	3-5, 13
<i>Rizikingos dienos</i>	16, 17
<i>Daržovių negalima sėti ir sodinti</i>	18-20

Liepa

Agurkai	3, 4, 12
Kopūstai, morkos, burokėliai, pupelės, žirniai	8, 18, 19
Moliūgai, aguročiai	18-22
Lapinės petražolės, salotos	3-6, 12, 31

KULTŪROS	GERIAUSIOS MĒNESIO DIENOS AUGALAMS SĒTI IR SODINTI
Pomidorai	6, 12, 21, 22
Ridikēļi	3-6, 12, 18, 19, 30
Ridikai	6, 12, 21, 22
Svogūninēs ir šakniagumbinēs gēlēs	21, 22, 26, 27
Braškēs	10
Rožēs	10-12
<i>Netinkamos augalams sēti, sodinti ir persodinti dienas</i>	<i>1, 2, 13, 28, 29</i>
<i>Rizikingos dienas</i>	<i>14, 15</i>
<i>Daržoviņū negalima sēti ir sodinti</i>	<i>16, 17</i>
Rugpjūtis	
Kopūstai, burokēļi, morkos, pupelēs, žirņi	4, 5, 15, 16
Moliūgai, aguroči	15-18
Lapinēs petražolēs, salotos	1-3, 8, 9, 28-30
Ridikēļi	1-3, 8, 9, 15, 16, 20, 21
Ridikai	4, 5, 8, 9, 17, 18
Svogūninēs ir šakniagumbinēs gēlēs	17, 18, 22, 23
Rožēs	6-9
Geriausios dienas bulvēm kasti, šakniavaisi, daržovēm ņemt	2, 3, 6, 7, 10, 29, 30
Braškēs	6, 7
<i>Netinkamos dienas augalams sēti, sodinti ir persodinti</i>	<i>11, 24, 25</i>
<i>Rizikingos dienas</i>	<i>10</i>
<i>Daržoviņū negalima sēti ir sodinti</i>	<i>12, 13</i>
Rugsējis	
Lapinēs petražolēs, salotos	4, 5, 23-26
Avietēs	23-24
Braškēs	2-3
Svogūninēs ir šakniagumbinēs gēlēs	18-20
Rožēs	2-5
Geriausios dienas bulvēm kasti, šakniavaisi, daržovēm ir vaisi ņemt	2, 3, 7-9, 25, 26, 29, 30
<i>Netinkamos augalams sēti, sodinti ir persodinti dienas</i>	<i>10, 21, 22</i>
<i>Rizikingos dienas</i>	<i>6, 7</i>
<i>Daržoviņū negalima sēti ir sodinti</i>	<i>9</i>
Špalis	
Vaismedži	4, 5, 25, 26
Geriausios dienas bulvēm kasti, šakniavaisi, daržovēm ir vaisi ņemt	4-7, 24, 26, 27, 28, 31
<i>Netinkamos augalams sēti, sodinti ir persodinti dienas</i>	<i>8, 18, 19</i>
<i>Rizikingos dienas</i>	<i>4, 5, 31</i>
<i>Daržoviņū negalima sēti ir sodinti</i>	<i>6, 7</i>

Pastaba: tomis dienomis, kurios kalendoriuje nepažymėtos, visus kitus darbus galima dirbti savo nuožiūra.

Kalendorius

Nuo trečiadienio iki trečiadienio

Saulė tekėjo 5.48, leisis 17.12. Dienos ilgumas 11.24. Šiandien 9 val. 43 min. pilnatį keičia delčia.

Vardadieniai, atmintinos dienos

Trečiadienis, 03.10

Butgailė, Emilis, Geraldas, Naubartas, Virmantas,

Keturiasdešimties Kankinių diena

Ketvirtadienis, 03.11

Gedimtas, Konstantinas (Kostas), Vijolė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena

Penktadienis, 03.12

Darmantė, Galvirdas, Grigalius, Teofanas

Šeštadienis, 03.13

Kristina, Liutauras, Paulina, Rimgaudas, Teodora, Vaidilė

Sekmadienis, 03.14

Darmantas, Karigailė, Konradas, Mantė, Matilda

Pirmadienis, 03.15

Klemensas, Lionginas, Tautas, Tautginė

Antradienis, 03.16

Henrikas, Julijonas, Norvilė, Vaidotas

Knygnešio diena.

Mažasis trečiadienio kryžiažodis

Surašę atitinkamus žodžius, sužinosite, kaip vadinama stačiakampė skaičių lentelė.

1. Organinis ir neorganinis pasaulis.
2. Organizmas, mintantis neorganinėmis dirvos bei oro medžiagomis.
3. Aklai kuo tikintis žmogus, fanatikas.
4. Valdymo sistema, kur neapibrėžta aukščiausioji valdžia priklauso vienam asmeniui.
5. Muzikantas, skambinantis pianinu ar fortepijonu.
6. Ankštinių šeimos medis arba krūmas.
7. Derva.

Kryžiažodį sudarė
Giedra Norvaišienė

Gripui siaučiant

Apie gydymą žolėmis Vanga yra pasakiusi: "Nepripažįstu gydymo, kai siūloma vienu metu naudoti dvidešimt ar trisdešimt žolelių. Kartais žmonės po visą puodą įvairiausių augalų nuovirą išgeria, o efektas menkas. Aš tam tikrai ligai įveikti siūlau vieną žolelę ar vieną kokį gyvenimo būdą, kad žmogus žinotų, nuo ko pagijo ar kas pakenkė. Svarbiausia – tiksliai žinoti, kokia žolelė kokį skausmą malšina. Ne, aš nesu itin gera žolininkė. Man tiesiog pačios žolelės viską pasako. Labai dažnai jų pavadinimai, kuriuos aš ištariu, man pačiai būna visai negirdėti".

Štai keletas Vangos patarimų:

Kai vaiką kankina bronchitas:

1 arbatinį šaukštelį ricinos aliejaus išgerti vieną kartą;

Ant kiaulės taukų iškepti du kiaušinius ir gerai pasūdyti. Kai kiaušiniene atvės, uždėti ją ant vaiko krūtinės visai nakčiai;

Išskaptuoti ropinio svogūno vidų, įdėti gabalėlį kristalinio cukraus. Vaikas kasdien turi suvalgyti po tokią galvutę svogūno;

2-3 šalpusnio lapus išvirti ½ l šviežio pieno. Įmesti truputį (ant peilio galo) šviežių kiaulės taukų. Gerti vakarais prieš miegą po kavos

puodelį.

Esant gerklės uždegimui, puodelyje vandens ištirpdyti žiupsnelį amonio chlorido ir šiuo skiediniu du kartus per dieną skalauti gerklę.

Kai kankina kosulys:

Kūdikius: paimti 100 g medaus, 100 g šviežio sviesto ir vanilino miltelių. Viską gerai sumaišyti. Duoti 3 kartus per dieną po 1 arbatinį šaukštelį.

Vaikus: išvirti bulvę, ropinį svogūną ir obuolį 1 litre vandens. Virti tol, kol liks tik pusė skysčio. Vaikui duodama 3 kartus per dieną po 1 arbatinį šaukštelį.

Suaugusius: užplikyti šalpusnio lapus. Gerti kaip arbatą;

Keturi graikiški riešutai su kevalu, šaukštas šėvamedžio žiedų ir šaukštas medaus verdama ½ litro vandens. Reikia gerti po šaukštą tris kartus per dieną;

Visą savaitę ligoniui gerti linų sėmenų nuovirą. Negerti šalto vandens;

Viename litre vandens virti gabalėlį baltos trešnės sakų (klijų). Kai atvės, nukošti ir įdėti 200 g medaus, tris grūdėlius gvazdikų ir nedaug (ant peilio galo) imbiero. Gerti ryte ir vakare po 1 valgomą šaukštą prieš valgį.

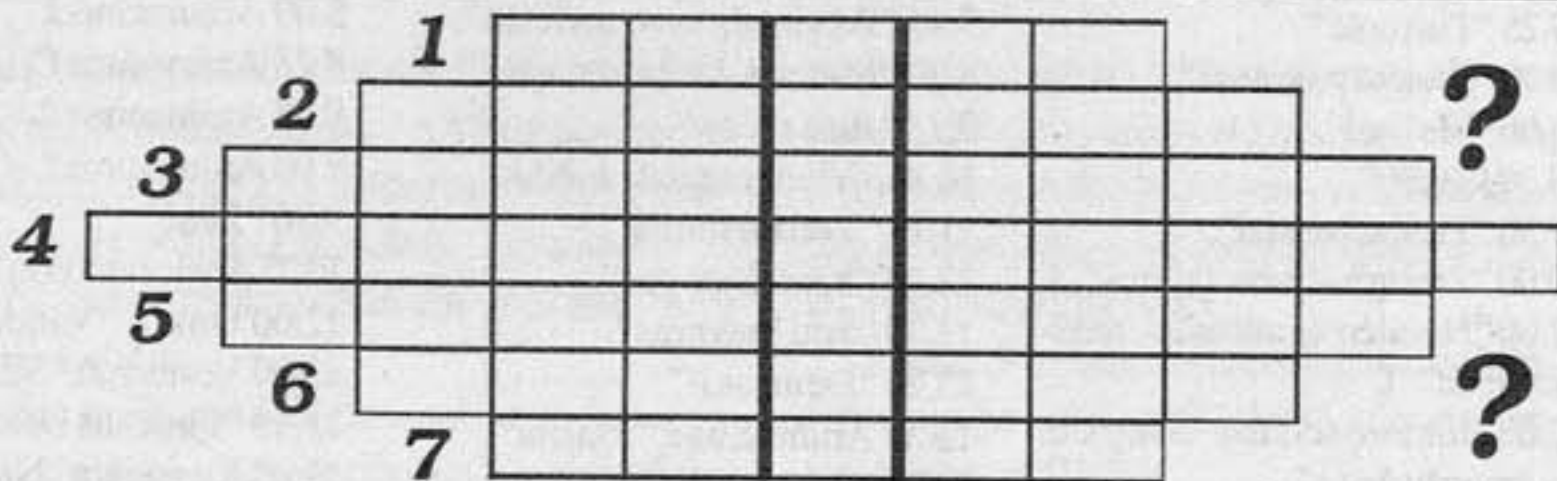
Ar žinote, kad:

- Jau kuris laikas daug dėmesio skiriama graikiškiems riešutams. Ir ne tik dėl to, kad šio riešuto branduolio forma labai primena žmogaus galvos smegenis. Haris Frazeris, Kalifornijos universiteto mokslininkas, teigia: pakanka penkis dienas per savaitę suvalgyti tik po tris graikiškus riešutus, kad gyvenimas pailgėtų net 7 metais! Kodėl? Graikiškuose riešutuose esantys riebalai, tiksliau kai kurie jų komponentai, padeda sumažinti kenksmingo cholesterolio kiekį organizme. Kai cholesterolis neblokuoja kraujo kelio kraujagyslėse, jis geriau aprūpina organizmą gyvybę nešančiomis medžiagomis.

- Kartais ne vien nervinė įtampa kalta, jei be jokios rimtesnės priežasties ima skaudėti galvą. Galvos skausmą gali sukelti net iš pirmo

žvilgsnio visai nereikšmingi dalykai – nagų, lūpų, pieštuko, rašiklio kramtymas... Tik atsikratę blogų įpročių, atsikratysite ir galvos skausmo.

- Gintaras gydo. Jis prisodrina aplinką teigiamais jonais, t.y. jonizuoja orą, taip aplinkoje sumažindamas kenksmingų bakterijų. Gintaro spiritu gydomi skaudantys sąnariai, peršalus juo įtrinama ir krūtinė. Gintaro spiritinio antpilo galima lašinti net į arbatą: stiklinei pakaks 10-15 lašų. Gintaro spirito galima pasigaminti ir patiemis: 50 gramų labai smulkinto gintaro reikia užpilti puslitriu spiritu. Laikyti tamsioje vietoje dvi savaites. Per tą laiką kasdien po kelis kartus stipriai suplakti.

Puslapį parengė Rasa Čižauskienė

Pavasaris atsitaškė į jubiliejinį Rokiškį

Vygandas Pranskūnas

Šiandien, sako, mūsų padangėje turėtų imti klykauti, čirenti ir kitokiais balsais šiek tiek atšilusį orą virpinti bent 40 rūšių paukščių, ant savo pavargusių sparnų atnešusių pavasarį.

Tačiau mes manome, kad pavasaris į jubiliejinį Rokiškį atlėkė ne padebesiais, o atklampojo, atslidinėjo, atgriuvinėjo, atsitaškė štai tokiais mūsų mylimo miesto gatvėmis. Permirkusiais batais, šlapiomis kojineis, šalančiomis kojomis, keiksnodamas užsibuvusią žiemą ir valdžios vyrus, kurie, tarsi kokių kanių prisivalgę, vis bando įtikinti, jog veik visur - kaip kokio šeicho rūmuose. O kai pavasaris ėmė pirštu badyti ir įrodinėti, kad taip, kaip jiems akyse matosi, nėra, valdininkai grįžo į realybę ir metė savo tradicinį kozirį:

- Stinga pinigų.

- Gerai, - sakė užkalbintas pavasaris, - jog jūsų jubiliejus ne dabar, o tik rudenį, gal iki to meto sukaupsit šiek tiek pinigų ir pasitvarkysit.

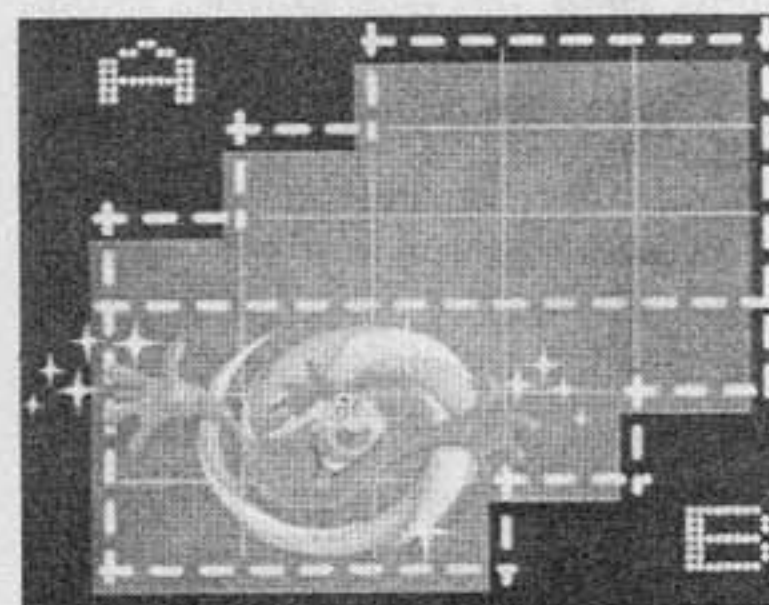
Pavasaris, tik ką atsitaškęs, realios situacijos nežino. Pinigų, aišku, viskam neužteks, bet...

Bet mes, žurnalistai, žinote, tokie žmonės, kad galim bet ką atkapstyti, pasiūlyti netikėčiausius variantus.

Kaip tik šiandien per Baltijos televiziją (20.25 val.) startuoja naujas žaidimas "Tuzinas". Loterijos bilietėlių, kainuojančių vos pusantro lito, visi, kam rūpi Rokiškio grožis ir kam gėda būtų jubiliejų pasitikti nesipraususiems, gali nusipirkti parduotuvėse, pažymėtose "Perlo" ženklais. Per vieną žaidimo vakarą bus išdalinti visi laimėjimų fonde sukaupiti pinigai. O loterija vyks kas savaitę. Taigi, mie-

li rokiškėnai, bandykite - gal pasiseks. Jei ką nors išlošit, nekiškite į kojinę ir neneškite į kokią nors bankelį, bet tiesiog į rankas atiduokite miesto šeiminiukams. Tik tokia tėra galimybė staiga "rasti" didžiulę pinigų krūvą, kurios mirtinai reikia mūsų mylimo Rokiškio šaligatviams, gatvėms, namams, elektros ir telefonų linijoms sutvarkyti, sveteliams pavaišinti ir t.t.

O kol kas būkim labai atsargūs, nenusilaužkim galūnių ir nė nemanykim sugalvoti keliauti į Kalneliškį... Ši žiema (ar tik ji kalta?) jau ne vieną suluošino, o kai ką net Anapilin pasiuntė. Prisiminkim - juk ne tokias negandas atlaikėm. Briskim, taškykimės, ropokim į jubiliejų. Jis tikrai ateis kartu su mumis. Tiesa, tuoj pat ir išeis... Na, ir bala jo nematę, užtat "Tuzine" laimėtus pinigus jau galėsime ramia sąžine dėti į savo kišenę.

**Rokiškio
PRAGIEDRULIAI**

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedruliai
@post.omnitel.net

Leidėjas UAB

"Rokiškio pragiedruliai" Vygandas Pranskūnas

Indeksas 424

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas
trečiadieniais ir
penktadieniais

Tiražas 6025 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas

Tel. 51532

Redaktoriaus pavaduotoja

Rasa Čižauskienė Tel. 51354

Korespondentas

Stanislovas Varneckas Tel. 51354

Buhalterė

Antanina Šapranauskienė Tel. 51354

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Giedrius Šimėnas Tel. 51354

Rankraščiai negrąžinami

Redakcija už reklamos ir

skelbimų turinį neatsako

Skelbimai ir prenumerata

redakcijoje priimami

darbo dienomis

Prenumeratos kaina:

1 mėn. - 6 Lt;

3 mėn. - 18 Lt;

6 mėn. - 36 Lt.

I Kovo 11 – ają ejome vieningai

Rytoj sukanka lygiai 9 metai, kai atgimusios Lietuvos Aukščiausioji Taryba pirmąją savo darbo dieną priėmė istorinį Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą. Mūsų širdyse ir kalendoriuose atsirado dar viena data, pagal savo reikšmę lygi Vasario 16 – ajai.

Tie devyneri metai iš esmės pakeitė šalies vaizdą, tautos mentalitetą. Perkainojame dvasines vertybes. Mokomės demokratijos, laisvosios rinkos ekonomikos. Siekiame tapti europietiška šalimi.

Kovo 11 – osios išvakarėse "Pragiedrulių" korespondentas Stasys Varneckas kalbėjosi su Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataru, Seimo nariu Česlovu JURŠENU.

- Jūsų atmintis saugo anos Kovo 11 – osios įspūdžius. Kokie jie?

- Nei per devynerius, nei per devyniasdešimt metų, manau, neįmanoma pamiršti tos atmintinos dienos. Ką tik išrinkta Aukščiausioji Taryba balsavo labai vieningai, nes Nepriklausomybė ir Demokratija yra tokios kategorijos, dėl kurių diskutuoti nereikia. Laisvė brangi kiekvienai tautai, kokiame planetos kam-

vai reikia turėti savo valstybę. Nepriklausomybės ir Laisvės idėjai iš pat pradžių pritarė ir savarankiška Komunistų partija, kurios laisvai mąstantys nariai vėliau sudarė Lietuvos demokratinę darbo partiją.

- Paskutiniojo amžiaus dešimtmčio pradžia dažnai vadinama dainuojančia revoliucija. Ar viską atspindi šie žodžiai?

- Dainuojanti revoliucija buvo apšlakstyta sausio 13 – osios krauju. Tačiau sistemos pasikeitimas vyko palyginti ramiai. Na, o politines diskusijas tarp atskirų partijų, judėjimų reikia laikyti normaliu reiškiniu. Sunku surasti du vieno dainuojančius žmones, dar sunkiau – bendrą milijonų nuomonę. Tiems ieškoti erdvės ir

galimybę suteikia demokratija.

Nuomonių kova arba politinės diskusijos Lietuvoje vyko, vyksta ir vyks.

- Kaip Jūs vertinate pastarojo mato įvykius Lietuvoje?

- Šiuo metu prie valstybės vairo yra konservatorių, krikščionių demokratų sudaryta Gedimino Vagnoriaus vyriausybė. Manychiau, kad kaip tik dabar pradeda ryš-

kėti klaidos, kurias ji padarė. Skaudu, kad pensininkams laiku nebeišmokamos pensijos, mokytojams ir kitiems iš biudžeto gyvenantiems žmonėms – atlyginimai. Lėšų nebepakanka net ir mūsų ambasadoms užsienyje. Visa tai rodo dabartinės valdžios bejėgiškumą. Negalima atmesti ir korupcijos galimybes.

- Ką, Jūsų manymu, reikia daryti, kad šalies ekonominė ir finansinė padėtis pagerėtų?

- Jeigu darbas nesiseka, reikia keisti darbininkus. Arba mokyti, kelti jų kvalifikaciją. Šiuo atveju blogai dirba vyriausybė. Nemanau, kad jai reikėtų atsišalinti. Ne, ši vyriausybė turėtų dirbti tiek, kiek jai skirta. Na, o atskirus darbininkus, t.y. ministrus, reikėtų keisti. Jeigu atsistatydintų Vincas Babilius, Algirdas Šemeta, Vytautas Pakalniškis, Saulius Šaltenis, manau, būtų tik į naudą. Šalyje sumažėtų politinė įtampa, nurimtų diskusijos, kurios dažnai kelia sumaištį, o atnaujinta vyriausybė galėtų susitelkti svarbiems klausimams spręsti.

- Ši mūsų pokalbį "Pragiedrulių" prenumeratoriai skaitys Kovo 11 – osios išvakarėse. Ko norėtumėte palinkėti jiems? Kokį įspūdį Jums palieka Rokiškis, šiais metais pažymintis savo 500 metų jubiliejų?

- Rokiškyje lankausi jau daug metų, todėl pažįstu daug rokiškėnų. Gerbiu net ir tuos, kurie man tuo pačiu neatsako. Pamenu, prieš ketverius metus grupė revoliucingai nusiteikusių rokiškėnų manęs, tuo metu Seimo pirmininko, nenorėjo įleisti į savivaldybę, net spygliuota viela duris apraizgė. Išsizėisti negalėjau. Mes gyvename demokratiškoje šalyje, o demokratiją, žodžių, veiksmų laisvę, žinoma, neperžengiančią tam tikrų ribų, mums sugrąžino būtent Kovo 11 – osios Aktas.

Rokiškėnams linkiu pelningo darbo, darnos, santarvės. Pastaruoju metu iškilę sunkumai, kuriuos vadiname net valdžios krize, praeis, kaip praeina ir ši klampis, šalta žiema. Kovas – tai jau pavasaris.

Česlovas Juršėnas.

putyje ji bebūtų. Na, o tobulesnės valdymo ir visuomeninių santykių sistemos, kaip demokratija, pasaulis dar nesugalvojo.

I Kovo 11-ąją ejome labai ilgai. Ejome iš tarybinių laikų. Ejome visi. Ir tie, kurie dalyvavo pogrindyje, rezistencijoje, ir tie, kurie buvo anos sistemos veikėjai, nes buvome įsitikinę, kad Lietu-

Vygandas Pranskūnas

Tradicinėje spaudos konferencijoje Policijos komisariate žurnalistai sužinojo ne itin džiugią naujieną - palyginti su dviem pirmaisiais praėjusių metų mėnesiais, šiemet labai padaugėjo nusikaltimų. Komisaras Stasys Meliūnas supažindino su tokiais skaičiais: šiemet įvykdyti 132 nusikaltimai (pernai - 78), iš jų 107 (62) - kriminaliniai; registruotos 86 (50) vagystės, padaryta 12 (8) ekonominių, 25 (24) sunkūs nusikaltimai; nepilnamečiai nusikalto 13 (4) kartų, teisti asmenys - 34 (5), neblaivūs - 19 (6); iškeltos 7 (3) baudžiamosios bylos spirito ir jo surogatų laikytojams, pardavėjams, gabentojams; iš viso atimta 2790 litrų spirito; Rokiškyje padaryti 54 nusikaltimai, Rokiškio kaimiškojoje ir Pandėlio seniūnijose - po 18, Obelių - 17, Juodupės - 7, Kriaunų ir Jūžintų - po 5, Panemunėlio - 4, Kamajų - 3, Kazliškio - 1. Tuo tarpu šalyje per šį laikotarpį nusikaltimų sumažėjo 6,8 proc. Tiesa, jų išaiškinta tik 38,6 proc., o mūsų rajone - 46,9 proc. Tai vos 0,4 proc. daugiau nei pernai, tačiau procentus pavertus konkrečiais skaičiais, matyti, kad policininkai vis dėlto nesnaudė: pernai išaiškinti 33, šiemet - be-

veik 70 nusikaltimų. Bet nusikaltėliai, kaip supratote, irgi nemiegojo.

Komisaras prisipažino, kad analizė, dėl kokių priežasčių taip sujudo nusikaltėliai, nebuvo atlikta. Jis iš dalies sutiko su žurnalistų pareikšta nuomone, jog kriminogeninės situacijos pablogėjimui

mų - vagystės. Jos sudaro 80,4 proc. visų neregistruotų darbu. Šiuo metu ypač padaugėjo vagysčių iš automobilių. Ilgapirščiai dažniausiai elgiasi primityviai: išdaužia šoninį mašinos langelį ir iš salono pasiglemžia magnetolas, kitus daiktus, dokumentus. Paliktas nakčiai

automobilis po atviru dangumi, o jeigu dar su vertingais daiktais, - geras masalas vagišiams. Plūstelėjo vagysčių banga iš nerakintų namų, kabinetų. Dingsta piniginės, striukės ir visa, kas

vertinga ir ką suspėjama nučiuoti stauga, niekam net nesureagavus. Į klausimą, ar tokie ilgapiirščiai sugaunami, buvo atsakyta, kad vagia daugiausia tie patys, todėl, kai vienas įkliūva, kamuo liukas ima vyniotis ir išaiškinami kone visi nusikaltėliai.

Komisaras Stasys Meliūnas informavo, kad jau turi antrąjį pavaduotoją. Juo patvirtintas Viešosios policijos komisaras inspektorius Valentinas Maračinskas, kuris šiuo metu kuruoja ir Savivaldybių policiją. Šios policijos komisarui inspektoriui Povilui Domžai įteiktas atleidimo lapelis, kurio galiojimo laikas jau baigiasi. Ar jis liks Rokiškio policijos komisariate, neaišku.

Konferencijoje buvo pasakyta dar keletas įdomių minčių. Apie tai - kituose laikraščio numeriuose.

Metų pradžioje - nusikaltimų banga

įtakos (tiesa, netiesioginės) turėjo Vidaus reikalų ministerijos vykdoma reforma. Taupant lėšas bei norint sumažinti biurokratinį aparatą, kai kuriems pareigūnams "nurėžti" atlyginimai, kiti į darbą vaikščiojo su atleidimo iš pareigų lapeliais. Suprantama, kad tokios priemonės nė vienam nesuteikė nei džiaugsmo, nei noro kuo geriau atlikti savo darbą.

Komisaras sakė, jog sustiprinta kova su spiritu kontrabanda, ieškoma naujų veiklos būdų, kaip šį darbą atlikti dar efektyviau. Didžioji dalis nusikalti-

Policijos taurė – "Senam grafui"

Kavoliškio pagrindinės mokyklos sporto salėje vos ne visą mėnesį vyko tinklinio turnyras, skirtas Vasario 16-ajai - Lietuvos valstybės atkūrimo dienai. Jį organizavo Policijos komisariatas, įsteigęs pereinamąją taurę.

Turnyre dalyvauti pareiškė norą 4 komandos: "Perkūnas", "Senas grafas", "Naujokas" ir "Blyksnis". Beje, komandos buvo mišrios - jose žaidė ir vyrai, ir moterys.

Kovo 7 dieną vyko finalinės varžybos. Kovoje dėl trečios vietos susitiko

"Blyksnio" ir "Naujoko" tinklininkai. Geriau sekėsi "Naujoko" ekipai, kuriai ir atiteko trečioji vieta.

Na, o lemiama dvikovai dėl taurės į aikštelę išbėgo "Seno grafo" ir varžybų organizatorės - Policijos komisariato "Perkūno" komanda. Rungtynes laimėjo "Senas grafas". Inspektorė ryšiams su visuomene Roma Šakalienė juokavo:

- Su giliu liūdesiu taurę atidavėm varžovams.

Nugalėtojus pasveikino komisaras Stasys Meliūnas ir judėjimo "Stabdyk nu-

sikalstamumą" Rokiškio skyriaus pirmininkas Henrikas Ruželė.

Buvo įteikta dar viena dovanėlė - teišėjo švilpukas. Jį gavo "Seno grafo" žaidėja Virginija Vanagienė už tai, kad, anot vieno turnyro organizatoriaus, "savo spygavimu bandė varžovus išvesti iš pusiausvyros".

Manoma, kad turnyras, kurio tikslas atgaivinti Rokiškyje tinklinio tradicijas, vyks kasmet. Šis buvo pirmasis, todėl ir komandų jį susirinko ne tiek daug.

"Bušas" keliauja po aukštaičių kraštą

Stasys Varneckas

AB "Rokiškio grūdai" pagaliau įsigijo tai, apie ką generalinis direktorius Rimantas Rušėnas svajojo visus metus - vokiečių firmos "Buschhoff" mobilių kombinuotųjų pašarų gamybos sunkvežimį.

- Tai gamykla ant ratų, - aiškino Rimantas Rušėnas į Misiūniškio kaimo ūkininkės Stasės Jasinevičienės sodybą susirinkusiems rajono ūkininkų seminaro dalyviams. - Svarbiausi jos agregatai - malūnas, kurio pajėgumas 5-6 tonos per valandą, ir maišytuvas.

Anot Stasės Jasinevičienės, naujuoju agregatu pagaminti kombinuotieji pašarai niekuo nesiskiria nuo tų, kuriuos anksčiau ji pirkdavo iš įmonės. O rūpesčių mažiau: pakanka pateikti užsakymą telefonu, ir jau kitą dieną galima laukti atvykstančio "Bušo", kaip jį praminė žemdirbiai. "Bušas" atsiveža visus pagaiduojamus baltyminius priedus ir mikroelementus.

Seminaro dalyviai teiravosi, kokie gamybos kaštai. Į jų klausimus atsakinėjęs Rimantas Rušėnas užtikrino, kad, turint savų miežių ar kviečių, už visus vienos tonos kombinuotųjų pašarų priedus ir darbą pakaks 300 litų.

Mobilusis agregatas jau gauna užsakymų ne tik iš Rokiškio, bet ir iš kitų Aukštaitijos rajonų.

Autoriaus nuotraukoje: AB "Rokiškio grūdai" generalinis direktorius Rimantas Rušėnas ir ūkininkė Stasė Jasinevičienė prie naujojo agregato.

Kariai kviečia į svečius

Kovo 11 dieną 10 val. Rokiškio teritoriniame gynybos štabe (Nepriklausomybės a. 19) vyks atvirų durų diena. Dalyvaujantys bus supažindinami su turima ginkluote, tarnybos ypatumais savanorių pajėgose ir tikrojoje Krašto apsaugos tarnyboje.

Kviečiame dalyvauti vyresniųjų klasių mokslivius bei rajono visuomenę.

Pavasario šventės paukščiais pragysta

Kovo 10 - oji - 40 paukščių diena. Šią dieną turėtų paskristi tiek rūšių paukščių, atnešančių tikrą pavasarį.

Jeigu tos dienos naktį pašalo, tai šals dar 40 naktų, o jei lyja ir šąla, toks oras būsiąs 40 dienų. Norėdami sulaukti gero derliaus, šeimininkai iškepėdavo namiškams 40 bandelių.

Kovo 19 - oji - Pempės diena sutampa su šv. Juozapo diena. Tą dieną paskrenda pempės ir sakoma, kad pavasaris jau prasidėjęs. Jei pempės skrenda klykdamos, bus šilta vasara. Jei tą dieną oras geras, bus geri metai gyvuliams. Nuo Juozapinių moterų pradėdavo tvarkyti darželius, sėdavo daržovių daigus, išleisdavo iš tvarto pasiganyti kiaules, avis. "Per Juozapą veršis jau gali iš pėdos atsigeriti", "Nuo švento Juozapo lydeka nerštan, o gyvatė - raistan", - byloja liaudies išmintis.

Per Juozapines galima tuoktis, nors ir Gavėnia, nes Juozapas buvo Marijos sužadėtinis, tik vestuves kelti draudžiama.

Gandro švente arba Gandrinėmis vadinama kovo 25 - oji. Katalikiškas kalendorius tą dieną mini Švč. Mergelės Ma-

rijos apsireiškimą. Dar XIX a. pirmoje pusėje kiekvienas valstietis tą dieną savo namuose kėlė vaišes, į kurias kvietėsi kaimynus. Įprastiniai gandro vaišių patiekalai buvo krupnikas, degtinė ir kanapiniai pyragėliai. Kiti valgydavo šaltuosius užkandžius, įdarytus krekenomis.

Šią dieną paskrenda gandras, nešinas kiele ant uodegos, baigiančia išspardyti likusius ledus.

Gandras minimas kaip šventas paukštis, žmonėms nešantis laimę. Buvo manoma, kad gandras gali paimti žmonių ligas ir nunešti į neižengiamas pelkes. Jeigu sodyboje ant įkeltų į medį ar užkeltų ant klojimo akėčių gandras susisuka lizdą, tiems namams atneš laimę, būsiąs geras derlius.

Jei gandras pasirodo anksčiau, tuomet "gausi bėdos matyti, žiema jo baltą kailį pamilsta ir nenor taip greitai skirtis". Jei pirmą kartą pamatai skrendantį gandrą, visus metus seksis, jei tupintį - nesiseks.

Tą dieną buvo vengiama ką nors skolintis, kad gyvulių neužpultų ligos, draudžiama judinti perimus kiaušinius, kad paukščiukams nepakenktų.

Iš gandro, nors ir švento bei labiausiai gerbiamo paukščio, nekludė ir pasišaipyti. Su humoru pasakojama apie jo kilmę iš smalsios moteriškės, kuriai Dievas prisakęs neatrūsti maišo su varlėmis, arba apie jo pajuodusią uodegą - nuo šeimininkės kliuvę su nuodėguliu, kai norėjęs blyną pačiupti.

Nuo gandrinių prasideda šiltoji metų pusė.

Parengė Salvinija Kalpokaite

Kas? Kur? Kada?

Šiandien Pakrianių ir Pandėlio kultūros namuose vyks raiškiojo skaitymo konkursai, skirti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai.

Kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimai vyks Obelių meninio lavinimo centre, Kazliškio, Aleksandravėlės kultūros namuo-

se, Kriaunų vidurinėje mokykloje.

Kovo 12 d. rajono moksleivių delegacija vyks į seminarą apie Sėliją. Jis rengiamas Aknisteje (Latvija).

Kovo 12 d. 15 val. Antanašės kultūros namuose prasidės koncertas žemės ūkio bendrovės ataskaitinio susirinkimo dalyviams.

Iš festivalio "Vaidiname žemdirbiams" dienoraščio

Stasys Varneckas

"Vėpla" buvo įspūdinga

Lietuvos Respublikos profesionalių teatrų festivalis "Vaidiname žemdirbiams", kurį penkioliką pavasarį rengia Rokiškio savivaldybės Teatro rūmai, startavo Valstybinio akademinio dramos teatro spektakliu – Francio Veberio "Vėpla". Pilnutėlė salė, talpinanti 500 žiūrovų, turėjo dar vieną puikią progą pamatyti visą aktorių žvaigždyną, iš kurio išsiskyrė populiariaji Regimantas Adomaitis, Eglė Gabrėnaitė ir Vytautas Rumšas.

Pasibaigus spektakliui, į žiūrovus kreipėsi jo režisierius ir aktorius Ramutis Rimeikis. Jis pabrėžė, kad Rokiškio scena, ypač jos suteikiami laurai, - visų aktorių svajonė.

Prieš spektaklį

Pagal tradiciją, festivalio pradžią paskelbė rajono meras Almantas Blažys. Dėl Rokiškio savivaldybės premijų už geriausią spektaklį, geriausią moters ir vyro vaidmenį, geriausią pastatymą vaikams varžysis 10 šalies profesionalių teatrų. Už geriausią epizodinį vaidmenį antrą kartą bus įteikta "Rokiškio pragiedrulių" premija.

Kam atiteks apdovanojimai, spręs žiūrovai ir festivalio komisija, kuriai penkioliką

Scena iš "Veršio sapno".

kartą vadovauja Rokiškio savivaldybės teatro rūmų direktorius režisierius Jonas Korenka.

Rajono kultūros tarnybos vadovas Petras Blaževičius žiūrovams trumpai priminė Rokiškio teatrinės tradicijas. Pirmasis lietuviškas vaidinimas Lietuvoje surengtas Panemunėlyje 1893 metais. Pirmasis liaudies teatras Lietuvoje susikūrė Rokiškyje 1959 metais. Monikos Mironaitės, Vaivos Mainelytės, Broniaus Gražio ir daugybė kitų aktorių biografijos artimai susijusios su mūsų rajonu.

- Argi to maža, - klausė P.Blaževičius, - kad Rokiškis nors dvi savaites per metus taptų Lietuvos teatrų sostine?

Antroji diena liūdnesnė

Taip, ji buvo gerokai liūdnesnė, nes į Vilniaus senamiesčio teatro spektaklį "Veršio sapnas" atėjo tik apie 100 žiūrovų. Liūdnai rymojo kėdės, skirtos festivalio rėmėjams, nepasirodė net kai kurių redakcijų žurnalistai, žadėję objektyviau ir šviesiau už rampų šviesą nušviesti kiekvieną spektaklį. Nesimatė ir žemdirbių, kuriems skirtas šis festivalis. Matyt, netikėtai sugedo seniūnijų mikroautobusai... O gal seniūnų dar nepametė jau pasirodę vieversiai?

"Veršio sapnas" tikrai nebuvo nei liūdnas, nei neįdomus. Jau vien dėl to, kad tai buvo vienas iš nedaugelio lietuviškos tematikos spektaklių.

Režisierius Valdas Pranulis "Pragiedrulių" korespondentui sakė:

- Senamiesčio teatras Rokiškyje jau antrą kartą. Pernai premijų nepelnėme, gal ir šiemet nepelnysime, bet rokiškėnų dėl to nekaltinu. Ir dėl apytuštės salės jiems pretenzijų neturiu. Suprantame: krizė Lietuvoje reiškia ir krizę jos piliečių kišenėse. Senamiesčio teatras taip pat turtai neblizga: Vilniuje net savo scenos neturime... Be to, teatro meną suprasti sunkiau negu muilo operą.

Pirmadienį festivalio sceną buvo okupavęs "Keistuolių teatras" - 1998 metų "Vaidiname žemdirbiams" laureatas.

Valdas Pranulis: mes gerai suprantame - krizė.

Pokalbiai fojė

"Pragiedrulių" korespondentas Teatro rūmų fojė užkalbino kelis rokiškėnus. Vienas iš jų - alaus baro savininkas Arijus Stočkus.

- Turbūt tuo metu, kai vyksta spektakliai, jūsų barelis tuščias?

- Ne, - atsakė A.Stočkus. - Festivalis alaus apyvartai įtakos neturi. Skirtinga klientūra ir interesai...

Mokytoja, kuri nenorėjo, kad jos pavardė būtų skelbiama, pasakė:

- Dar negavau nei avanso, nei algos. Vargu ar ateisiu į kitus spektaklius.

Autoriaus nuotraukos

Tuščių kėdžių vis dar "pasitaiko".

LDDP jau ruošiasi rinkimams

Stasys Daukša

Manoma, kad nauji Seimo rinkimai gali įvykti ne kitų metų rudenį, o pavasarį, kartu su savivaldybių rinkimais. Tad partijos, kurios tikisi sėkmės, jau pradeda rinkimų kompaniją.

Į rinkimų kompanijos pradžią buvo panaši ir LDDP diena Rokiškio rajone. Seimo na-

riai Č.Juršėnas, V.Velikonis, P.Papovas, V.Einoris, J.Karosas, I.Šiaulienė, I.Burbienė penktadienį surengė 29 susitikimus su rajono gyventojais, o vakare Rokiškio savivaldybės teatro rūmuose įvyko pokalbis su Rokiškio miesto visuomene.

Situacija opozicinėms partijoms dabar palanki: smunka šalies ekonomika, vis dažniau kalbama apie galimą G.Vagnoriaus vyriausy-

bės atsistatydinimą arba kabineto dalies pakeitimą. Todėl svarbiausia rajone viešėjusių Seimo narių pokalbių tema - valdžios klaidos ir svarstymai, kaip išvengti vis gilėjančio ekonominio nuosmūkio.

Penktadienį svečiai surengė spaudos konferenciją, juos priėmė Rokiškio rajono meras Almantas Blažys.

XV Lietuvos profesionalių teatrų festivalis "Vaidiname žemdirbiams"

A.Čechovas "Dėdė Vania"

Rusų dramaturgijos klasiko A.Čechovo pjesė "Dėdė Vania" mėgiama lietuvių režisierių. Ją statė E.Nekrošius Jaunimo teatre, R.Tuminas Suomijoje, Vasos teatre. Pagaliau ši pjesė pirmą kartą pastatyta ir Rusų dramos teatre, režisieriaus L.M.Zaikausko. Jo spektaklis "Dėdė Vania" modernesnės stiliškos, laisvesnis A.Čechovo teksto atžvilgiu. Ypatingas vaidmuo režisieriaus koncepcijoje skirtas Sonios per-

sonažui (akt. Larisa Popova). Tai savotiška spektaklio ašis, jo centras. "Čechovas ne šiaip sau davė Sofijos vardą, skliausteliuose pridėdamas "Sonia". Sofija – tai išmintis, o Sonia pakeliui į išmintį. Jeigu pjesės personažai būtų išmintingi, jie nesigrauztų ir negrauztų vienas kito. Jie džiaugtųsi kiekviena diena, nepaisydami to, laimingi jie ar ne, mylimi ar nemylimi", – mąsto spektaklio režisierius L.M.Zaikauskas. "Dėdė Vania" – spektaklis apie mus, apie pasaulį, kuriame gyvename. Čia daug geriama, nuobodulys, purvas, banalybė skandinama degtinėje. Daugybė butelių scenoje (scenografiją kūrė Vytautas Narbutas) –

šio pasaulio akcentas. Personažai čia ieško gyvenimo prasmės ir jos neranda...

Pagrindinį Voinickio vaidmenį atlieka *Jurijus Ščiuckis*. Vaidina du garsūs teatro ir kino aktoriai *Tatjana Liutajeva* (Jelena Andrejevna) ir *Regimantas Adomaitis* (Serebriakovas). Astrovo vaidmenį sukūrė *Aleksandras Agarkovas*, "Vaflios" – *Igoris Bodekas*, Mariją Vasiljevną Voinicką – *Jelena Mavina*. Muzika – kompozitoriaus *Tado Šumsko*.

Rokiškėnai A.Čechovo "Dėdė Vania" pamatys kovo 13 d. 17 val.

R.Louleris "Septynioliktos lėlės vasara"

Dviejų dalių melodrama

Režisierė – *Regina Steponavičiūtė*, dailininkė – *Nadežda Gultajeva*, muzikinis apipavidalinimas – *Romualdo Lukošiaus*.

Tai spektaklis apie meilę, apie laimės troškimą, apie moterį, išbraukusią iš savo gyvenimo kasdienybę ir gyvenančią tik ilgesiu ir laukimu... Ji laukia "negyvojo sezono", kada taip išsiilgtas mylimasis "parskris lyg erelis iš tolimųjų kalnų" ir pavers jos gyvenimą nesibaigiančią kelių mėnesių šventę. Gyventi kitaip ji nenori ir negali...

Režisierė *Regina STEPONAVIČIŪTĖ*

"Pjesė "Septynioliktos lėlės vasara" parašyta 1957-1958 metais. Jos autorius – australų dramaturgas Rėjus Louleris. Deja, apie jį informacijos beveik neturiu. Žinau, kad jo kelias panašus į daugelio "prarastosios kartos" rašytojų, kurie rašė, remdamiesi savo ir bendraminčių išgyvenimais, patirtimi. Ši pjesė Australijoje turėjo didelį pasisekimą, buvo pastatyta Melburne, vėliau pagal ją sukurtas filmas. Aš šią pjesę suradau Maskvoje dar studijų metais, ir 1973 – aisiais ji tapo mano diplominiu darbu Kauno Valstybiniame dramos teatre.

Kodėl vėl grįžtu prie šios pjesės? Manau, kad jos tema artima teatro prigimčiai – ištikimybė savo įsitikinimams, savo tiesai ir jos nešimas per visą gyvenimą. Tokia yra tikroji vizija, kuri šildė mane anais laikais, prie kurios grįžtu dabar. Kita tema – meilė. Neįminta. Neišsakyta. Ir dar – vienvė, vilties ir ramybės troškimas.

Spektaklio žanras – melodrama, t.y. iracionali drama žmonių, pasirinkusių tam tikrą gyvenimo nuostatą".

Vaidina: *Rimanta Krilavičiūtė, Sigitas Jakubauskas, Antanas Venckus, Silvija Povilaitytė, Faustina Laurinaitytė, Gražvydas Udrenas, Inga Norkutė, Dalius Jančiauskas*.

Šiaulių dramos teatras spektaklį parodys kovo 17 d. 18 val.

J.Dautartas "Kiemo istorijos-2, arba visi už vieną"

Abu šie spektakliai apie tėvų ir vaikų santykius, apie kasdieniškas istorijas, kurios gyvenimo dažnai nepastebimos, bet labai dažnai skaudžiai žeidžia jauno žmogaus sielą. Pirmasis spektaklis – "Kiemo istorijos" – apie motiną ir vaikus paauglius, jų santykius. Antusias spektaklis – "Kiemo istorijos –

2, arba visi už vieną" – apie tėvą ir paauglį, jų tarpusavio santykius.

Spektaklis prasideda berniuko monologu apie miestą:

- Čia yra mano miestas... Jame lyja... Čia gyvena dėdė Kazys, kuris mane muša...

Namo vaikai susirenka į savo kiemą ir pastebi, jog atsikraustė nauja šeima, kuri nusipirko didelį butą.

Naujokės pirmasis vakaras kieme ir pokalbis apie mėnulį bei motinos kaktusą.

Nemaloni pažintis su namo komendantu.

Vakarinis vaikų susirinkimas kieme.

Berniukų ir mergaičių pokalbis apie meilę.

Tėvo pastangos parduoti seną radiją lombarde.

Liūdnai nepavykęs gimtadienis.

Vagystė. Pinigų rinkliava naujokei išgelbėti.

Girtas tėvas grįžta namo, ir jo pokalbis su sūnumi.

Prisimenamas miręs kaimynas, kurį visi vadina Antonio.

Išaiškėja, kad kiemo vaikai dar artimai vienas kito nepažįsta.

Panevėžio vaikų teatras "Mėnas" spektaklius parodys kovo 16d. 18 val.

Salvinija

“Pragiedrulių” priedas moterims

Vygandas Pranskūnas

Bibliotekoje susitiko du vyrai.

- Ar skaitei? - paklausė vienas. - Kokia šlykštynė!

- Įdomu... - Ir kitas knygą pasiėmė.
(Ivykis Rokiškyje)

“Staiga Žana panorą paliesti jo drėgną neskustą skruostą; jis irgi su nuostaba pajuto netikėto geidulio antplūdį, vis dar netikėdamas jo realumu...” - parsinešęs knygą namo, skaitė Jonas. Jam, vienu atokvėpiu suvirškinusiam Roberto Elio romaną “Paskutinis tango Paryžiuje”, tuoj pat pakilo ūpas susirasti panašaus erotiškumo moterį. Bet į galvą staiga smilktelėjo mintis: ar šioje apniukusioje padangėje įmanoma ką nors stulbinančio rasti? Jeigu vis dėlto taip, tai kurioje palėpėje? O gal ji kokiam nušaliam pamiškės vienkiemy, šieno artipilnėj daržinėj pirmamečiui ūkininkui jau dėsto veislininkystės pagrindus?

Šitaip bemastydamas, Jonas užmerkė akis ir tartum pro rūką išvydo, kaip pamažu ėmė vertis miegamojo durys. Vis plėtojantys plyšyje ryškėjo svajonių siluetas. Apkvaitęs nuo banguojančių garbanų, liepsnojančių akių, tobulų linijų, Jonas pasitiksino:

- Žana?

- Nu, - krestelėjo žvilgančius plaukus viešnia.

- Aš jūsų laukiau, - kukliai pripažino lovos šeimininkas.

- Žinau. Todėl ir atėjau, - tvirtai, kaip profesionalė, tarė Žana.

- Jūs nuostabi. Kaip... kaip pivonija... - Jonas nebuvo geras oratorius, be to, valdyboje nuo gėlininkų draugiją kuruojančio kolegės sėdėjo per tris žingsnius, todėl taip ir pasakė: pivonija.

- Gal tamsta ne manęs laukei? - suabejojo viešnia.

- Neabejokit, tikrai jūsų! - alpo Jonas.

- Tai negaiškim laiko, - katego-

riškai pareiškė Žana ir pasviro ant gulinčiojo.

Jono kakta išrasojo, širdis daužėsi lyg netoliese stūksojusios senti-kių bažnyčios varpas. “To dar nebuvo! - šau-

Žana

ke vidi-
nis jo balsas ir
tuoj pat patvirtino: -
Bet bus!”

- Nesikarščiuokit, Žana, - sunkiai alsuodamas vebleno Jonas, - nebūkit vulgari. Susilieti turime ne tik kūniškai, bet ir dvasiškai...

- Iš tikrųjų, - sutiko Žana, - gal per kietai suėmiau. Matau, jog paskutinę dvasią iš tavęs išspausiu.

- Aš ne apie tai, - dūsavo prispaustasis. - Norėjau pasakyti, kad stačiausiomis erotinio meno pakopomis žengtume pamažu... Kam ta skuba į nuodėmingų pramogų karaliją?

- Supranti, mielas, - sušvelnino toną Žana, - šiandien dar skubėsiu pas...

- Neskubėk, - mažumėlę atvėsęs, paprašė Jonas.

- Laikas - pinigai, - suokė moteris ir ėmė sagstyti palaidinukę.

Staiga kažkas trakstelėjo ir miegamąjį užtvindė daina. “Krūtinė jos karštai karštai alsavo, virpėjo rožė kruvina...” - liejosi, vilnijo, raitėsi aistringa melodija.

- Ach, Žana! - sudejavo Jonas ir iškėlė rankas, kad apglėbtų moterį. Tą akimirką kažkas sunkus vožtelėjo tiesiai į galvą. Smilktelėjo aštrus skausmas.

Jonas žaibiškai atsimerkė ir atsėdo. Šalia savęs išvydo į skutus sudraskytą “Paskutinį tango...” Žmonos lovoje nebuvo. Jos guolyje juodavo tik magnetofonas.

- Tai tikrovė ar sapnas? - kinkuodamas skaudančią galvą klausė savęs Jonas ir pamažu ėmė ruoštis į darbą.

- Ar perskaitei?

- “Paskutinį tango Paryžiuje”?

- “Rokiškio pragiedrulių”. Ten apie kažkokią Žaną rašo ir, sako, vėl rašys. Kokia nesąmonė!

- Įdomu... - Ir žmogus nuskubėjo į spaudos kioską, nes laikraščio nebuvo užsiprenumeravęs. Deja, jo nebegavo.

- Na, ir kvailys, kad neužsisakiau, - keiksnojo save žmogus.

(Naujausias įvykis Rokiškyje).

P.S. Šis rašinys skirtas tik suaugusiems.

Poilsio dienoms "Salvinija" siūlo pasigaminti:

Sojos karbonadus

100 g sojos karbonadų, 50 g aliejaus ar kitų riebalų, druskos, prieskonių, 1 kiaušinis, 50 g džiovintų ar miltų.

Sojos karbonadus išbrinkiname karštame vandenyje ar sultinyje ir 5 min. paverdame tame pačiame skystyje. Skystį nupilame, karbonadus lengvai nuspaužiamo, pabarstome prieskoniais, pamerkiame kiaušinio plakinyje, apvoliojame džiovintuose ar miltuose ir kepame keptuvėje įkaitintuose riebaluose, kol susidarys graži plutelė.

Patiekiame su įvairiu garnyru ir daržovėmis.

Sojos guliaša

100 g sojos kubelių, 50 g aliejaus ar kitų riebalų, 100 g pomidorų pastos, druskos, prieskonių.

Sojos kubelius išbrinkiname vandenyje ar sultinyje ir 5 min. paverdame tame pačiame skystyje. Skystį nupilame, sojos kubelius lengvai nuspaužiamo ir dedame į keptuvę su įkaitintais riebalais, dar 5 min. pakepiname, kol taps gelsvai rusvi.

Miltus padažui pakepiname, praskiedžiame sultiniu, kuriame virė soja, sudedame pomidorų padažą, pagal skonį druskos, prieskonių ir verdame maišydamos 5 min., kol taps vientisa masė.

Padažą sumaišome su keptais sojos kubeliais.

Makaronų apkepą

100 g sojos faršo su prieskoniais, 0,5 kg makaronų, druskos, 100 g fermentinio sūrio, žalumynų.

Sojos faršą užpilame karštu vandeniu ir brinkiname 30 min., 5 min. paverdame. Makaronus išverdame sūdytame vandenyje, kurį nupilame. Ant jų uždedame paruoštą faršą. Patiekalą užpilame padažu, pabarstome supjaustytu fermentiniu sūriu. Papuošiame žalumynais.

Sojos lazdelių troškinį

100 g sojos lazdelių, 2 svogūnai, 50 g pomidorų padažo, 10 g miltų, 100 g ankštinių pipirų, 100 g raugintų agurkų.

dame supjaustytus raugintus agurkus. Sojos lazdelių troškinys valgomas su virtomis bulvėmis ar kitomis daržovėmis.

Vištienos su "kari" padažu

300 g vištos filė, 200 g virtų valytų morkų, 100 g grietinės, 100 g saldžiųjų pipirų, 10 g "kari" pudros, 50 g vištienos sultinio.

Vištienos filė supjaustome šiaudeliais, pagardiname druska, pipirais ir iškepame keptuvėje. Tada toje pačioje keptuvėje pagaminame "kari" padažą.

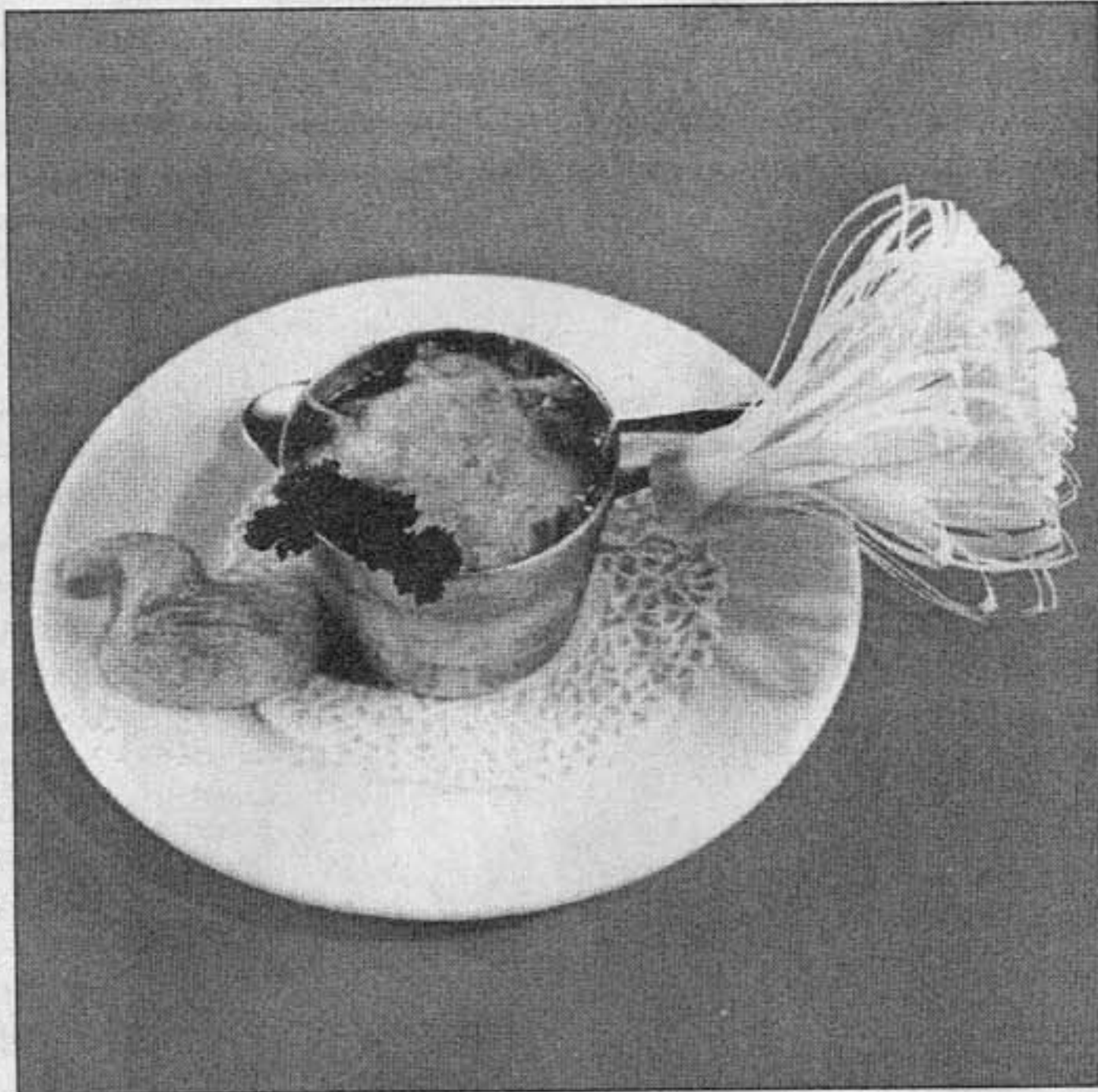
Vištienos sultinį užverdame keptuvėje, sudedame ten "kari" pudrą bei grietinę ir 5 min. paverdame ant silpnos ugnies. Iškepusią vištieną sudedame į lėkštę ir užpilame padažu.

Prie vištienos tinka ryžiai su saldžiais pipirais ir virtomis morkomis.

Karštą vištienos užkandėlę

50 g virtos vištos, 10 g keptų svogūnų, 10 g grietinės, 10 g sūrio, prieskonių.

Virtą vištą susmulkiname, sumaišome su svogūnais, grietine. Dedame į porcijinę keptuvėlę, užtarčiuojame sūrį ir kepame orkaitėje.

Sojos lazdeles 30 – čiai minučių pamerkiame į karštą vandenį ar sultinį, kad išbrinktų. Po to tame pačiame vandenyje 5 min. paverdame. Palikę tik nedidelį kiekį skysčio, kuriame virė lazdelės, sudedame prieskonius: smulkiai supjaustytus pakepintus svogūnus, pomidorų padažą, šiaudeliais supjaustytus ankštinius pipirus – ir viską patroškiname. Kad padažo masė būtų vientisa, baigdamas troškinti įdedame šaukštą pakepintų miltų. Likus 1-2 min. iki troškinimo pabaigos, sude-

Parinko Jolita Kaškevičienė

Ar žinote, ką daryti, kad pienas nebėgtų iš puodo? Arba...

Netikite – patikrinkite!

☞ Suteptą lietsargį lengva išvalyti vandens amoniako skiediniu (1 l vandens, pusė stiklinės amoniako).

☞ Skalbinius išbalinsite pamerkę į vandenį su amoniaku (kibirui vandens šaukštas amoniako).

☞ Varinius, melchiorinius indus nublizginsite 300 g amoniako spirito, 15 g smulkintos kreidos ir 50 g vandens mišiniu.

☞ Stipriu acto skiediniu (1 šaukštas stiklinei vandens) galima išvalyti visas dėmes nuo stiklų ir veidrodžių, išblizginti paausuotus rėmus. Actu galima valyti vonias, kriaukles, emaliuotus puodus, vaisių ir žuvų taukų dėmes, iššepusias švarkų ir paltų apykakles.

☞ Baigę buto remontą, duris ir langus lengvai išplausite vandens ir acto tirpalu (viena dalis acto, 2 dalys vandens).

☞ Kad klijuotė netrūkinėtų, kartais ją pavalykite acto ir pieno tirpalu.

☞ Supjaustę svogūną, česnaką, silkę, rankas pavalykite silpnu acto tirpalu, o po to vandeniu.

☞ Šilkas ir zomšas bus minkšti, jei juos skalausime actu parūgštintame vandenyje (3 šaukštai acto 1 l vandens).

☞ Užkalkėjusį kavos aparatą valykite 1/3 acto ir 2/3 vandens tirpalu.

☞ Ryžiai būna balti ir gražūs, jei į verdantį vandenį įpilta šiek tiek acto.

☞ Storu apnašų sluoksniu apaugusias keptuves sudėkite į didesnį puodą su muiliuotu vandeniu. 15 min. "virkite". Kai keptuvės atvės, jas nušveiskite metaline kempine arba šepečiu.

☞ Pienas neišbėga, kai indo kraštai ištepiti riebalais.

☞ Pienas greičiau užverda, kai į jį įberta cukraus.

☞ Druska nesudrėksta, kai į indą, kuriame ji laikoma, įberta ryžių žiupsnelis arba įdėta sugeriamojo popieriaus skiautė.

☞ Verdamos bulvės nesuyra, jei jų odėlė keliose vietose subadyta.

☞ Skustas bulvės sūdome tada, kai jos pradeda virti.

☞ Bulves dedame tik į verdantį van-

telė pasidaro nelygi: paviršių išlyginsite patrynę švitrinio popieriumi.

☞ Nerūdijančio plieno šakutės ir peiliai blizgės, juos pamirkus vandenyje, kuriame virė bulvės su lupenomis.

☞ Aprūdijusius daiktus valykite svogūno skiltele. Svogūnas gali gražinti blizgesį ir paausuotiems dirbiniams.

☞ Kavos dėmė išnyks, jei išplausite suteptą drabužį šiltame sūriame vandenyje, po to išskalausite kambario temperatūros vandenyje.

☞ Žuvies, konservų, padažų dėmes išvalysite į stiklinę vandens įpilusios 20 g glicerino ir 10 g amoniako.

☞ Taukuotas dėmes gerai išplau-na vanduo, sumaišytas su soda.

☞ Baltus, pageltusius skalbinius pamerkite nakčiai į švarų vandenį, išpaudusios citrinų sulčių.

☞ Megztas skaras, pukuotus šalius išskalbę patiesiame ant stalo, užtiesto minkštu audiniu.

☞ Kad sintetinės kojines arba pėdkelnės būtų patvaresnės, išlyginkite jas dar naujas vos pašildyta laidyne.

Tik naudingi patarimai

denį – mažiau prarasime vitaminų.

☞ Kad keptos bulvės traškėtų, nuskustas bulves nuplauname šaltu vandeniu, nusausiname rankšluosčiu, supjaustome griežinėliais ir dedame į karštus riebalus.

☞ Kad bulvės greičiau išvirtų, įdėkite šaukštelį margarino.

☞ Surūdijusias adatas, smeigtukus, virbalus susmeikite į muilo gabalėlį. Po kurio laiko jie blizgės kaip nauji.

☞ Jei žirklys atšipo, 15-20 kartų pakarkykite švitrinio popieriaus gabalėlį.

☞ Virtuvės lentelės ir įrankiai neprisigers svogūnų kvapo, jei juos patrin-site sausa druska.

☞ Nuo vaisių ar daržovių sulčių nusidažiusius medinius šaukštus 15 min. pavirinkite chloruotame vandenyje (chloro kvapą panaikinsite, kelias valandas šaukštus palaikę šaltame vandenyje).

☞ Nupjautos gėlės ilgiau nenuvys, jei į vandenį įbersite cukraus (0,5 šaukštelio į litrą vandens), įlašinsite kelis 2 proc. glicerino ar spirito lašus, įmesite aspirino tabletę.

☞ Pjaustant daržoves medinė len-

Parinko Jolita Kaškevičienė

